

I samsvar med 453/2010 og 1272/2008

(Alle henvisninger til EUs regelverk og direktiver er forkortet til kun nummerbetegnelsen)

Utgitt 2015-06-01

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

Knauf Rotband

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder

Byggemateriale

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firma

Norgips Norge AS

Svelvikveien 1080

3060 Svelvik

+47 33 784 800

Telefon

mikael.blomgren@norgips.com

E-post

Offisiell norsk oversettelse av forordning 453/2010 foreligger ikke til dags dato. Ifølge melding fra Klima- og forurensningsdirektoratets REACH-hjelp benyttes overskrifter og underoverskrifter fra svensk utgave (markert med *). Endringer gjøres ved første oppdatering etter at offisiell norsk oversettelse foreligger.

1.4. Nødtelefonnummer

I nødstilfeller, ta kontakt med Giftsentralen: 22 59 13 00; Medisinsk nødhjelp: 113; Brannvesen: 110; Politi: 112

Ikke akutt giftinformasjon (Norge): Tlf 22 59 13 00; <https://helsenorge.no/giftinformasjon>

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008

Irreversibel effekt på øyet (Kategori 1)

2.2. Merkingselementer

Etikettinformasjon i henhold til 1272/2008

Farepiktogrammer

Signalord

Fare

Faresetninger

H318

Gir alvorlig øyeskade

Sikkerhetssetninger

P102

Oppbevares utilgjengelig for barn

P280

Benytt vernebriller

P305+P351+P338

VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen

P310

Kontakt umiddelbart et lege

2.3 Andre farer

Ikke relevant.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Dette produktet består av en blanding av flere ulike faste stoffer.

3.2. Stoffblandinger

Legg merke til at tabellen viser kjente farer for ingrediensene i ren form. Farene reduseres eller elimineres når disse blandes eller spes ut, se avsnitt 16d.

Bestanddel	Klassifisering	Konsentrasjon
KALSIUMHYDROKSID		
CAS-Nr EG-nummer	1305-62-0 215-137-3	Skin Irrit 2, Eye Dam 1, STOT SE 3 _{resp} ; H315, H318, H335
		1 - 5%

Forklaringer til ingrediensene og merkingen er angitt i Avsnitt 16e. Offisielle forkortelser er skrevet med normal stil. Med kursiv stil angis spesifikasjoner og/eller kompletteringer som har blitt brukt ved beregning av blandingens klassifisering, se Avsnitt 16b. Inneholder også komponent(er) som ikke er merkingspliktig(e).

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt

Ved den minste tvil eller dersom symptomene forblir, oppsøk lege.
Aldri forsøk å gi en bevisstløs person væske eller annet via munnen.

Ved innånding

Frisk luft og hvile. Gjenstår symptomer, oppsøk lege.

Ved øyekontakt

Ta øyeblikkelig ut kontaktlinsene såfremt mulig.
Skyll øyeblikkelig med temperert vann 15 -20 min. med helt åpne øyne. Transporter den skadede til sykehus med en gang.
Viktig! Skyll også under transport til sykehus (øyelege).
Gni ikke i øynene.

Ved hudkontakt

Ta av forurensede klær.
Vask huden med såpe og vann.
Hvis det forekommer symptomer, oppsøk lege.

Ved svelging

Skyll nese, munn og svelg med vann.
Drikk et par glass vann umiddelbart.
Kontakt lege.
Fremkall IKKE brekninger.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ved innånding kan luftveiene bli irriterte. Hudirritasjon kan forekomme. Irriterer øynene. Risiko for permanente øyeskader. Rødme. Svie. Illebefinnende og brekninger ved fortæring. Magesmerter.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling.
Ta dette sikkerhetsdatabladet med deg når du oppsøker lege.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Sløkkingsmidler

Egnet brannslukningsmiddel

Slukkes med midler ment for den omkringliggende brannen.

Sløkkingsmidler som av sikkerhetsmessige grunner ikke skal brukes

Blant vanlige slukkemidler finnes det ingen som er direkte uegnede.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ved brann kan helseskadelige eller på annen måte skadelige stoffer spres.
Ikke brennbart.

5.3. Råd til brannmannskaper

Beskyttende tiltak med hensyn til andre materialer på brannstedet.

Ved brann benyttes en åndedrettsmaske.

Bruk heldekkende verne drakt.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Bruk anbefalt verneutstyr, se punkt 8.

Sørg for god ventilasjon.

Unngå innånding av støv og kontakt med hud, øyne og klær ved sanering.

Unngå støvdannelse.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp i jord, vann eller avløp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Tørrbetong: Bruk saneringsmetoder som vakuumsanering og vakuumentrekking (industrielle, bærbare enheter utstyrt med svært effektive luftfiltre (EPA og HEPA, EN 1822-1:2009) eller tilsvarende teknikk) som ikke fører til luftbåren spredning. Ikke bruk kompressluft. Alternativt må støvet fjernes ved å vaske området, med våtstøvsuging eller ved å spraye eller sprøyte vann (i form av fin tåke for å unngå at støvet blir luftbåret) og disponer slammet. Dersom dette ikke er mulig, må det disponeres ved å løse det opp i vann (se våtbetong). Dersom det ikke er mulig med våtrensing eller støvsuging, og det bare er mulig med tørrrensing med børste, må du sørge for at arbeiderne bruker egnet vernebekledning og unngår å spre støvet. Unngå innånding av og hudkontakt med betongen. Legg avfall i en container. Må størkne før det disponeres i henhold til beskrivelsen i del 13.

Våtbetong: Fjern våtbetong og legg den i en container. La stoffet tørke og størkne før det disponeres i henhold til beskrivelsen i del 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se avsnittene 8 og 13 for personlig verneutstyr og avfallshåndtering.

AVSNITT 7: HÅNDBTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Ta av arbeidsklær og verneutstyr før måltid.

Produktet skal ikke inhaleres og unngå kontakt med hud, øyne og klær.

Les og følg produsentens anvisninger.

Oppbevares godt lukket.

Hold dette produktet adskilt fra mat og utilgjengelig for barn og kjæledyr.

Ikke spis, drikk og røyk i rom hvor dette produktet håndteres.

Vask hendene etter håndtering av produktet.

Unngå håndtering som fører til støvdannelse.

Følg de vanlige forholdsreglene som gjelder for håndtering av kjemikalier.

Skal behandles og åpnes med forsiktighet.

Ta av nedsprutede klær.

Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares tørt og kjølig.

Håndteres i rom med moderne ventilasjonsstandard.

Bruk avtrekksventilasjon, røykskap eller lignende prosessventilasjon ved arbeider med dette produktet.

Oppbevares på et godt ventilert sted.

Må ikke oppbevares i nærheten av oksidasjonsmidler eller sterke syrer.

Skal beskyttes mot fuktighet.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se identifisert bruk i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8:

EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

8.1.1 Nasjonale grenseverdier, Norge

Alle ingredienser (se avsnitt 3) mangler hygieniske grenseverdier.

8.2. Eksponeringskontroll

For å forebygge yrkesrisiko skal det tas hensyn til helsefarene (se punkt 2, 3 og 11) forbundet med dette produktet og dets ingredienser i samsvar med EU-direktivet 89/391 og 98/24 og nasjonal arbeidsmiljølovgivning.

Bruk støvbeskyttende briller.

Bruk vernehansker av neopren eller nitril (EN 374).

Bruk egnet åndedrettsvern ved sliping og/eller annen støvdannende håndtering.

Støvfilter IIB (P2) kan være påkrevd.

Bruk egnede verneklær ved behov.

For begrensning av miljøeksponering, se avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

a) Utseende	Form: pulver Farge: hvit
b) Lukt	Luktfritt
c) Luktterskel	Ikke aktuelt
d) pH	Ved levering er pH: - I bruksløsning er pH: 11
e) Smeltepunkt/frysepunkt	Ikke aktuelt
f) Startkokepunkt og kokeområde	Ikke aktuelt
g) Flammepunkt	Ikke aktuelt
h) Fordampingshastighet	Ikke aktuelt
i) Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke aktuelt
j) Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	Ikke aktuelt
k) Damptrykk	Ikke aktuelt
l) Damptetthet	Ikke aktuelt
m) Relativ tetthet	Ikke aktuelt
n) Løselighet(er)	Ikke aktuelt
o) Fordelingskoeffisient; N-oktanol/vann	Ikke aktuelt
p) Selvantenningstemperatur	Ikke aktuelt
q) Nedbrytingstemperatur	Ikke aktuelt
r) Viskositet	Ikke aktuelt
s) Eksplosjonsegenskaper	Ikke aktuelt
t) Oksidasjonsegenskaper	Ikke aktuelt

9.2. Andre opplysninger

Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Produktet inneholder ingen stoffer som kan forårsake farlige reaksjoner under normale håndterings- og bruksforhold.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale lagrings- og bruksforhold.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Reagerer med vann og syrer.

10.4. Forhold som skal unngås

Beskyttes mot fuktighet.

10.5. Uforenlige materialer

Unngå kontakt med oksiderende stoffer.

Unngå kontakt med syrer.

Unngå kontakt med vann.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ikke angitt

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Generell eller uspesifikk toksisitet

Produktet er ikke klassifisert som giftig.

Svelging kan forårsake kvalme og oppkast.

Helseskadelighet

Produktet er ikke klassifisert som helseskadelig.

Giftighet ved gjentatt dose

Kriteriene for klassifisering kan på bakgrunn av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Gjentatt eller langvarig innånding av støv fra produktet kan føre til kroniske lungeskader.

Kreftfremkallende egenskaper

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

CMR-virkninger

Kriteriene for klassifisering kan ut ifra tilgjengelige data ikke ansees for å være oppfylte.

Sensibilisering

Kriteriene for klassifisering kan ut ifra tilgjengelige data ikke ansees for å være oppfylte.

Etsende og irriterende effekter

Kontakt med øyne kan forårsake irreversible øyeskader.

Kan gi opphav til hudirritasjon ved gjentatt eller langvarig kontakt.

Irritasjon i munn, svelg og/eller åndedretsorgan kan oppstå ved innånding eller fortæring.

Synergisme og antagonisme

Kriteriene for klassifisering kan ut ifra tilgjengelige data ikke ansees for å være oppfylte.

Påvirkning på dømmekraften og andre psykologiske virkninger

Kriteriene for klassifisering kan ut ifra tilgjengelige data ikke ansees for å være oppfylte.

Relevante toksikologiske egenskaper

KALSIMUMHYDROKSID

LD50 kanin (Dermalt) 24h > 2500 mg/kg

LD50 rotte (Oral) 24h = 7340 mg/kg

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

KALSIMUMHYDROKSID

EC50 Alger 72 h = 184.57 mg/l

LC50 Fisk 96h 50.6 - 457 mg/l

Ingen økologiske skader er kjent eller forventet ved normal bruk.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Produktet er ikke nedbrytbart.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Dette produktet og dets ingredienser akkumuleres ikke i naturen.

12.4. Mobilitet i jord

Ikke relevant, da betong er et uorganisk stoff. Det foreligger ingen risiko for toksisitet etter at betongen er herdet.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dette produktet inneholder ingen stoffer som er vurdert som PBT- eller vPvB-stoff.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjente virkninger eller risikoer.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshåndtering for produktet

Kassert produkt skal håndteres som farlig avfall i henhold til de gjeldende forskriftene.

Pakninger som ikke er helt tømt, kan inneholde rester av farlige stoffer, og skal derfor håndteres som farlig avfall i henhold til det ovenstående. Pakninger som er helt tømt, kan disponeres til materialgjenvinning.

Forhindre utslipp i avløp.

Følg lokale forskrifter.

Gjenvinning av produktet

Tom, skyllet emballasje sendes til gjenvinning der det er mulig.

Resterende, gammelt eller forurenset produkt innleveres til avfallshåndtering.

Transport av avfallet

Ikke angitt

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Dette produktet forventes kun å transporteres på vei eller med tog og er derfor kun vurdert ifølge regelverkene ADR/RID. Skulle annen transportmetode bli aktuell, ta kontakt med utgiveren av dette sikkerhetsdatabladet.

14.1. FN-nummer

Ikke klassifisert som farlig gods

14.2. FN-forsendelsesnavn

Ikke aktuelt

14.3. Transportfareklasse(r)

Ikke aktuelt

14.4 Emballasjegruppe

Ikke aktuelt

14.5 Miljøfarer

Ikke aktuelt

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke aktuelt

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke aktuelt

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Ikke aktuelt.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering og kjemikaliesikkerhetsrapport i henhold til 1907/2006 Vedlegg I er ennå ikke utført.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

16a. Informasjon om hvilke endringer som er utført siden den forrige versjonen

Revisjoner av dette dokumentet

Dette er den første utgaven.

16b. Forklaring av forkortelsene i sikkerhetsdatabladet

Fulltekst for koder for fareklasse og kategori er nevnt i Avsnitt 3

No phys haz

Ikke-tilordnet fysisk fare

Skin Irrit 2

Irriterende for huden (Kategori 2)

Eye Dam 1

Irreversibel effekt på øyet (Kategori 1)

STOT SE 3resp

Spesifikk organotoksisitet - enkelteksponering; Kan forårsake irritasjon av luftveiene (Kategori 3 resp)

No environmental hazard

Ikke klassifisert som miljøfarlig

Detaljert definisjon av farene nevnt i punkt 2

Eye Dam 1

Hvis et stoff, når det påføres i øyet til et dyr, fremkaller virkninger hos minst ett dyr på hornhinnen, iris eller konjunktiva som ikke forventes å gå tilbake eller som ikke har gått tilbake innen en observasjonstid på normalt sett 21 dager, og/eller følgende positive reaksjoner hos minst 2 av 3 testede dyr: - hornhinneopasitet ≥ 3 og/eller - iritt $> 1,5$ beregnet som gjennomsnittlige verdier etter en bedømmelse ved 24, 48 og 72 timer etter påføring av testmaterialet

Forklaringer til forkortelser i avsnitt 14

ADR Europeisk avtale vedrørende internasjonal transport av farlig gods på vei

RID Reglementet for internasjonal transport av farlig gods med tog

16c. Kildene til de viktigste data brukt ved utarbeidningen av sikkerhetsdatabladet

Datakilder

Primærdata for beregning av farene har først og fremst blitt hentet fra den offisielle europeiske klassifikasjonslisten, 1272/2008 Vedlegg I, oppdatert til 2015-06-08.

Der slike oppgaver mangler, ble det i andre hånd brukt den dokumentasjonen som ligger til grunn for den offisielle klassifiseringen, f.eks. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hånd ble informasjonen fra ansette internasjonale kjemikalieforetak brukt, og i fjerde fra annen tilgjengelig informasjon, f.eks. fra andre leverandørers sikkerhetsdatablader eller fra ideelle organisasjoner, der en ekspertbedømmelsen har blitt foretatt av kildens troverdighet. Hvis pålitelig informasjon ikke finnes til tross for dette, har farene blitt bedømt av ekspertise på grunnlag av kjente farer fra lignende stoffer, der prinsippene i 1907/2006 og 1272/2008 har blitt fulgt.

Fulltekst for forskrifter som er nevnt i dette sikkerhetsdatabladet

453/2010 Kommissjonsforordning (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010 om endring av Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1907/2009 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensninger av kjemikalier (REACH)

1272/2008 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006

89/391 Europaparlaments- og rådsdirektiv 89/391/EF

98/24 Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/24/EF

1907/2006 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommissjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommissjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF Vedlegg I

16d. Metoder for å evaluere opplysningene det blir henvist til i 1272/2008 Artikkel 9 som brukes ved klassifiseringen

Beregningen av farene med denne blandingen er gjort som en samveid bedømmelse med hjelp av en ekspertbedømmelse i samsvar med 1272/2008 Vedlegg I, der all tilgjengelig informasjon som kan ha betydning for å fastsette farene med blandingen veies sammen, og i samsvar med 1907/2006 Vedlegg XI.

16e. En liste over relevante fareangivelser og sikkerhetssetninger

Fulltekst for faresetninger i henhold til GHS/CLP er nevnt under avsnitt 3

H315 Irriterer huden

H318 Gir alvorlig øyeskade

H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene

16f. Råd om passende opplæring for ansatte for å beskytte menneskers helse og miljøet

Advarsel om feil bruk

Dette produktet kan forårsake alvorlig skader ved feil bruk. Les og følg nøye instruksjonene i dette sikkerhetsdatabladet og annen risikoinformasjon. Ved profesjonell bruk er arbeidsgiveren ansvarlig for at personalet er klar over farene.

Annen relevant informasjon

Informasjon om dokumentet

Dette sikkerhetsdatabladet er utstedt av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.